

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1815/2024
28.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Светлане Томић Јокић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Јеленом Паравиња, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела непредузимање мера за обезбеђење војне јединице из члана 410. став 5. у вези става 1, 2, 3. и 4. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва КТЗ 549/23 од 18.12.2024. године, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Крагујевцу 1К-59/18 од 17.12.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-324/22 од 26.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 28.01.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва КТЗ 549/23 од 18.12.2024. године, као основан, па се **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажним пресудама Вишег суда у Крагујевцу 1К-59/18 од 17.12.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-324/22 од 26.10.2022. године учињена повреда закона из члана 451. став 1. и члана 438. став 2. тачка 2) Законика о кривичном поступку у корист окривљених АА и ББ.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу 1К-59/18 од 17.12.2021. године, ставом првим изреке, окривљени АА и окривљени ББ оглашени су кривим због извршења по једног кривичног дела непредузимање мера за обезбеђење војне јединице из члана 410. став 5. у вези става 1, 2, 3. и 4. КЗ и осуђени на казну затвора у трајању од 1 године. На основу члана 258. став 4. ЗКП оштећени означени изреком пресуде су упућени на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева. На основу члана 261. и 264. ЗКП окривљени АА и ББ су обавезани да плате трошкове кривичног поступка и то суду на име паушала износ од по 10.000,00 динара, трошкове унапред исплаћене из буџетских средстава суда свако од окривљених износ од по 2.268,17 динара, као и трошкове унапред исплаћене из буџетских средстава тужилаштва свако од окривљених износ од по 154.853,97 динара, све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде,

под претњом извршења, као и трошкове заступања оштећених од стране пуномоћника адвоката о чијој ће висини суд одлучити посебним решењем.

Ставом другим изреке пресуде, окривљени ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ, на основу члана 423. тачка 2) ЗКП су ослобођени од оптужбе да су извршили по једно кривично дело против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези члана 278. став 5. у вези става 1, 2. и 3. КЗ. На основу члана 258. став 3. ЗКП оштећени су упућени на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева. На основу члана 265. став 1. ЗКП, одређено је да трошкови кривичног поступка у односу на окривљене падну на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-324/22 од 26.10.2022. године одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Крагујевцу, окривљеног АА и браниоца окривљеног ББ – адвоката Милана Ћурчића и пресуда Вишег суда у Крагујевцу 1К-59/18 од 17.12.2021. године, је потврђена.

Јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва поднео је захтев за заштиту законитости против правноснажне пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-324/22 од 26.10.2022. године, због повреде закона из члана 451. став 1. ЗКП и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и против правноснажне пресуде Вишег суда у Крагујевцу 1К-59/18 од 17.12.2021. године, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и донесе пресуду којом ће утврдити да је пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-324/22 од 26.10.2022. године, учињена повреда закона из члана 451. став 1. ЗКП и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а правноснажном пресудом Вишег суда у Крагујевцу 1К-59/18 од 17.12.2021. године у ставу првом изреке, у делу одлуке о трошковима кривичног поступка, битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, у корист окривљеног АА и окривљеног ББ.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховног јавног тужиоца браниоцима окривљеног АА – адвокату Горану Брдару и окривљеног ББ – адвокату Милану Ћурчићу, у смислу одредбе члана 488. став 1. ЗКП и одржао седницу већа о којој, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио Врховног јавног тужиоца и браниоце окривљених, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке, па је, након што је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости Врховног јавног тужиоца поднет и по оцени навода у захтеву, нашао:

Основано се захтевом за заштиту законитости Врховног јавног тужиоца указује да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и повреду закона 451. став 1. ЗКП, а ово из следећих разлога:

Из списка произилази да је против пресуде Вишег суда у Крагујевцу 1К-59/18 од 17.12.2021. године жалбу изјавио Виши јавни тужилац у Крагујевцу и то у односу на став II изреке пресуде, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 437. став 1. тачка 1) ЗКП у вези са чланом 438. став 2. тачка 2) ЗКП, повреде кривичног закона из члана 437. став 1. тачка 2) ЗКП у вези са чланом 439. став 1. тачка 2) ЗКП и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања из члана 437. став 1. тачка 3) у

вези са чланом 440. став 1. ЗКП, а у односу на став I изреке пресуде, због одлуке о кривичној санкцији из члана 441. став 1. ЗКП и трошковима кривичног поступка из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Апелациони суд у Крагујевцу, као другостепени, усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Крагујевцу, првостепену пресуду преиначи у делу изреке под I, у погледу одлуке о кривичној санкцији и окривљене АА и ББ, за по једно кривично дело Непредузимање мера за обезбеђење војне јединице из члана 410. став 5. у вези са ставом 1, 2, 3 и 4. КЗ осуди на казне затвора у дужем трајању од казне на коју су осуђени првостепеном пресудом, те да укине првостепену пресуду у ослобађајућем делу изреке под II, у односу на окривљене ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, као и у делу одлуке о трошковима кривичног поступка.

Поред жалбе Вишег јавног тужиоца у Крагујевцу, против првостепене пресуде жалбе су изјавили и окривљени АА, као и бранилац окривљеног ББ, адвокат Милан Ћурчић.

Поступајући по наведеним жалбама изјављеним на првостепену пресуду, Апелациони суд у Крагујевцу је исте доставио Апелационом јавном тужиоцу у Крагујевцу који је сходно члану 445. став 3. ЗКП поднеском Ктж.бр. 334/22 од 28.06.2022. године предложио Апелационом суду у Крагујевцу да одбије као неосноване жалбе окривљеног АА и браниоца окривљеног ББ – адвоката Милана Ћурчића, а усвоји као основану жалбу Вишег јавног тужиоца у Крагујевцу и првостепену пресуду преиначи у осуђујућем делу у погледу одлуке о кривичној санкцији па окривљене АА и ББ осуди на казне затвора у дужем трајању и пресуду у ослобађајућем делу укине и предмет упути првостепеном суду на поновно суђење.

Одлучујући по изјављеним жалбама Апелациони суд у Крагујевцу је пресудом Кж1.бр. 324/22 од 26.10.2022. године исте одбио као неосноване, а првостепену пресуду потврдио.

Даље из списка произилази да се жалбом Вишег јавног тужиоца у Крагујевцу Ктж.бр. 44/18 од 03.02.2022. године, између осталог, првостепена пресуда побија и због одлуке о трошковима кривичног поступка, у смислу члана 441. став 4. ЗКП, у ком делу су у образложењу жалбе наведени трошкови који су без образлагања у првостепеној пресуди изостављени и поред њиховог прецизирања од стране тужилаштва у погледу основа по којима су настали и у погледу њихове висине, са предлогом да се пресуда укине и у делу одлуке о трошковима кривичног поступка и предмет врати првостепеном суду на поновну одлуку.

Међутим, Апелациони суд у Крагујевцу у образложењу пресуде Кж1 бр. 324/22 од 26.10.2022. године наводи да није разматрао жалбу јавног тужиоца у делу који се односи на одлуку о трошковима поступка којима оспорава висину досуђених трошкова, односно обавезу окривљених да те трошкове надокнаде у знатно мањем износу него колико су реално трошкови износили, с обзиром да је Апелациони јавни тужилац у Крагујевцу у свом поднеску Ктж бр. 334/22 од 28.06.2022. године подржао жалбу Вишег јавног тужиоца у осуђујућем делу у погледу одлуке о кривичној санкцији, у смислу преиначења и осуде на казну затвора у дужем трајању, а да из садржине наведеног предлога произилази да је на тај начин одустао од дела жалбе који

се односи на висину досуђених трошкова кривичног поступка, а што је у складу са овлашћењима која Апелациони јавни тужилац има по закону.

Сходно наведеном и по ставу Врховног суда на наведени начин другостепени суд, супротно одредби члана 451. став 1. ЗКП првостепену пресуду није испитао у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалби јавног тужиоца. Наиме, надлежни јавни тужилац који поступа пред другостепеним судом, сходно одредби члана 445. став 3. ЗКП може одустати од жалбе коју је изјавио нижи јавни тужилац, али таква изјава, имајући у виду правне последице одустанка, мора бити дата на јасан и недвосмислен начин. С тим у вези и предлог Апелационог јавног тужиоца у Крагујевцу Ктж.бр. 334/22 од 28.06.2022. године да Апелациони суд у Крагујевцу усвоји као основану жалбу Вишег јавног тужиоца у Крагујевцу у осуђујућем делу у погледу одлуке о кривичној санкцији, не може се сматрати изјавом о одустанку од жалбе у делу у коме се првостепена пресуда побија због одлуке о трошковима кривичног поступка, на начин како то закључује другостепени суд, јер то не произилази из садржине наведеног предлога, имајући у виду да су границе испитивања првостепене пресуде прописани су одредбом члана 451. став 1. ЗКП у ком смислу другостепени суд није везан предлогом надлежног јавног тужиоца који поступа пред тим судом, осим у случају одустанка од жалбе, већ пресуду сходно одредби члана 451. став 1. ЗКП испитује у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалби.

Како другостепени суд првостепену пресуду није испитао у границама побијања истакнутим у жалби повредио је одредбу члана 451. став 1. ЗКП и дајући разлоге противречне изреци пресуде, због чега није могуће испитати њену законитост и правилност учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Правноснажном пресудом Вишег суда у Крагујевцу 1К.бр. 59/18 од 17.12.2021. године окривљени АА и ББ обавезани су и ставом I изреке пресуде да надокнаде трошкове кривичног поступка и то на име паушала износ од по 10.000,00 динара, трошкове унапред исплаћене из буџетских средстава суда у износу од по 2.268,17 динара и трошкове у напред исплаћене из буџетских средстава тужилаштва у износу од по 154.853,97 динара, што представља по 1/6 од укупних трошкова, за шта се у образложењу првостепене пресуде уопште не наводе разлози за такву одлуку, односно због чега окривљени нису обавезани да накнаде трошкове настале вођењем кривичног поступка према попису трошкова у списима. Наиме, јединствени кривични поступак вођен је против шест окривљених због два кривична дела и окончан осуђујућом пресудом у односу на два окривљена, а ослобађајућом пресудом у односу на четири окривљена лица, при чему првостепена пресуда уопште не садржи разлоге због којих је суд нашао да окривљени који су оглашени кривим треба да накнаде по 1/6 трошкова насталих вођењем кривичног поступка, чиме је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП коју другостепени суд није отклонио, јер није пресуду испитао у смислу одредбе члана 451. став 1. ЗКП, којом су прописане границе испитивања првостепене пресуде и којом је прописано да другостепени суд испитује пресуде у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалби.

Сходно изнетом, Врховни суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и на основу члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП и члана 493. ЗКП утврдио да су побијаним правноснажним пресудама учињене повреде закона и то пресудом Вишег суда у Крагујевцу 1К-59/18 од 17.12.2021. године из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр. 324/22 од 26.10.2022. године из члана 451. став 1. ЗКП и члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, у корист окривљених АА и ББ, при томе не дирајући у правноснажност наведених пресуда.

**Записничар-саветник,
Јелена Паравиња, с.р.**

**Председник већа-судија,
Мирољуб Томић, с.р.**

**За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**